

בס"ד

שופטים

עלון מס' 797

שנה ט"ז התשע"ה

פניני הפרשה

יו"ל ע"י הקרן לזכויות הרבים. נייד: 052-7654216

כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

משפט צדק

בפרשה זו מצוה אותנו התורה על מנוי דיינים שישפטו משפט צדק. ודבר זה הוא על פי הפשט חיוב חד פעמי פעם בכמה שנים למנות דיינים מתאימים שישפטו באמת וצדק. בכל זאת פרשה זו מלמדת אותנו שעל כל יחיד ויחיד, בכל עת בכל מצב ובכל מקום, לעמוד על המשמר בכל נסיון שנקלע אליו לשפוט משפט צדק מה צריך לעשות כעת, ולעמוד על המשמר להיות שומר על עצמו, וביותר בחדש אלול שהוא עת זמן להתבוננות בענין זה.

מהו "משפט צדק"? מלמדנו האור החיים הקדוש בדרך רמו כי יש בעולם העליון בית דין הנקרא "צדק", שנאמר "ישפוט תבל בצדק", ותפקיד בית דין של מטה לפסוק על פי מה שפוסקים בית דין של מעלה שנקרא "צדק", ועל כן נקרא "משפט צדק". וכדי לזכות להגיע לזה, יש צורך להסיר כל פניות וחשבונות צדדיים ולהתאמץ לברר ולדעת את האמת. ורק כך יזכה לבוין למשפט צדק ששפטו למעלה.

עוד אומר האור החיים: דקדק הפסוק לומר משפט צדק ולא "בצדק", ללמדנו שכל פעם שיש משפט, האדם הוא בשר ודם, ותמיד רואה במבט ראשון צד אחד באופן יותר חיובי מהצד השני, לפעמים אחד נראה יותר מכובד או מדבר יותר יפה ומשכנע יותר או שהוא מכיר אותו או שהוא מקורב אליו ועוד כהנה וכהנה. מה יעשה הדיין וינצל? יסיר מבין עיניו את שני האנשים ויברר את ההלכה והדין וצדדי הדברים ע"פ דרך הלמוד, וזו עבודה גדולה עד מאד להסיר מעצמו את כל פרטי הצדדים ולחשוב על פסק ההלכה באופן טהור.

מסופר על בעל הש"ך שזכה לכתוב חיבור עצום על כל שלחן ערוך חושן משפט בבקיאיות וחריפות עצומה שאי אפשר לתאר. פעם היה לו דין תורה עם אחד מבני עירו, באו לדין, ובעל הש"ך הוכיח שהצדק עמו בראיות עצומות כגודל חכמתו. אמר לו הדיין שהוא רוצה ללמוד את הנושא ויבוא למחרת. בא למחרת, אמר הדיין שאחרי בירור היטב, בעל הש"ך אינו צודק למרות טענותיו הגדולות, והסיבה כי הוא עיין בספר חדש שיצא לאור על שלחן ערוך חושן משפט ולא היה כתוב שם מחברו ושם נפסק שבעל הש"ך, הייב. נדהם בעל הש"ך לראות שזה הספר שלו שהוא עצמו חיבר וכתב בספרו לחיוב והבין כי ברגע שנגע לו הדבר שכח ולא שם לבו לפסק זה כי אין אדם רואה חובה לעצמו, ולכן עבודת האדם לראות תמיד גם את הצד של חברו, וללמד על חברו זכות.

שיא תורני

ספר תורה העתיק ביותר בעולם

נמצא בספריית אוניברסיטת בולוניה שבצפון איטליה. לפי בדיקות החוקרים, הספר נכתב לפני תקופת הרמב"ם, דהיינו לפני למעלה מ-850 שנה. כתב היד של הספר הוא ספרדי, והחוקרים מעריכים כי מקורו של ספר התורה הוא מבבל או מתימן.

עצה טובה

כדי לזכור תמצית כל הש"ס, ממליץ רבנו החפץ חיים זצ"ל בהקדמת ספרו "ליקוטי הלכות" לחזור על הרי"ף שהוא בעצם תמצית כל הש"ס. למסכתות שאין עליהם רי"ף, חיבר הח"ח את ספרו הנ"ל שהוא כעין רי"ף על מסכתות אלו.

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סעדון זצ"ל

"צריך האדם להזהר גם מעבירות הנראות לו קלות, ולא ימשך בחבלי השוא, כי עבירה גוררת עבירה אחרת, ומן הקלה יבוא לחמורה" (מגיד חדשות ח"ז עמ' ע"ו)

ס

י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

שנשתייהם עובדות במקומות ציבוריים התורה רוצה? וכי אין בזה חוסר צניעות? אה החיצוני שלהן כשהולכות לעבודה). צעות לה? אני לומר תורה כל היום והיא תי בכהאי גוונא עדיף שיצא הבעל כמה לנו.

דות נשים חילוניות שאינן שומרות על שרות לקידום ושכר טוב. מה דעת כת"ר

יות.

לתורה ומתקדם יפה. שאלתי היא לגבי זוימת של צניעות, אם-כי לעומת שאר שכמעט ואין מקומות צנועים לבני תורה יש שכבר לא שייך להמשיך שם מבחינה עם די גבוהה. מה עושים?

-שהם, והקב"ה יזמין לך פרנסה טובה

רק לאשה ואין הם מתערבים בהם. האם צניעות אצל נשותיהם ובנותיהם?

לוחצים עלי לעשות שירות לאומי, כדי

ם לא ישמעו - אל תתווכחי איתם. תפני

יפא משפחה במקום הרדי?

7654216@gmail.com

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי יצחק בן רחל זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל
לע"נ ג'וזיאן בת דיאמנטה ע"ה

ח"ו

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

נשיקה שהפכה לנשיכה

פליאתם של השומעים גברה, והם חידדו אוזניהם להקשיב.

"כשהייתי ילד קטן, המשיך הגנב, "לא העליתי על דעתי לשלוח יד במה שאינו שלי. אלא שפעם אחת ביקשה ממני אמי לקחת ביצה מהמכולת בלי שבעל המכולת ירגיש..."

"זה היה מעשה הגניבה הראשון שביצעתי שפתח פתח לכל הגניבות בהמשך. כילד קטן ותמים, חלחלה בי ההבנה כי אם אמי מורתי מתירה לי לגנוב, הרי שאין זה כל כך נורא. חומרת העבירה הלכה אט אט ונעלמה, ומאותה ביצה בודדת, עברתי לגניבת דברים יקרים יותר, עד שהגעתי עד הלום.

"כשהובלתי לכאן, ראיתי עומדת ומזילה דמעות. אלו הן דמעות שקר אדוני המלך! אילו היתה שופכת דמעות אמת בימי נעורתי והיתה מייסרת אותי באמרי פיה, ולפחות לא מעודדת אותי לגנוב, הרי שהיו דמעותיה ממיסות את לבי ופועלים את פעולתם עלי לא להוסיף סרה ולחזור למוטב.

"וכעת", סיים הגנב את דבריו שהפכו לסוג של נאום, "ישמש מעשה זה שעשיתי לה לדוגמא ולמוסר לכל האמהות – דעו כי חינוך שליילי לילדכם, אף בדבר קל ופועוט, עלול להתפתח למימדים גדולים שאחריתם מי ישורנו! טלו את חינוכם של בניכם בראש דאגתכן, למען לא תצטרכנה לבכות את סופם המר חלילה!"

התרשם המלך מכנות הדברים, החליט במקום לחונן את האיש, ולתת לו הזדמנות שניה לתקן...

מעשה בראש כנופיית הגנבים שלאחר עבודת בילוש ארוכת שנים, הצליחה המשטרה סוף סוף לשים את ידה עליו. לאחר משפט קצר, נידון האיש למוות בתליה.

המון רב התאסף בכיכר העיר לצפות במחזה. גם אמו של הגזלן היתה במקום. תחת העץ אשר עליו אמור להתלות בנה, עמדה בוכיה וייחלה להיפרד ממנו בשעתו האחרונה.

כפי הנהוג באותם הימים, נשאל הנידון למוות מהי משאלתו האחרונה. לא קשה היה לנחש את בקשתו. רצונו היה להיפרד בפעם האחרונה מאמו. בקשתו אושרה, הוא ניגש אל אמו המייללת בצער וקרב אליה לנשיקה בפניה.

ואז קרה דבר מזעזע. צעקה חדה התמלטה מפיה של האשה והיא נפלה תחתיה מתעלפת. חלחלה אחזה בנוכחים כאשר התברר כי במקום לנשיקה, נשכה בפתאומיות בכל כוחו וכרת בשיניו את אוזנה עד זוב דם.

לנוכח המעשה האכזרי והתמוה, נקרא המלך ללא שהיות מארמון מלכותו. אך הגיע המלך למקום עומדו של הגנב השפל, נקב במבטו את פניו הגסות ושאל חדות "איך לא תבוש לעשות מעשה אכזרי ומביש כזה ולהוסיף חטא על פשע? ! הלא תיכלם לעשות כן לאמך מולידתך, ועוד בשעת פרידתך ממנה, כאשר עיניה בוכיות על תלייתך?!"

"דע לך אדוני המלך!" אמר הגנב "אמי היא האשמה העיקרית במותי כעת, ובכל מעשי פשעיי עד עתה!"

מִכּוּל מִלְּמִדֵי הַשְּׂבִילֹתַי

מִזֶּה לִּמְדִים כֵּן – מִחֶשֶׁב

קיימת אפשרות של שחזור, דהיינו להחזיר את המחשב לתקופה קודמת, ואז וירוסים שנכנסו באותו פרק זמן – יפורו.

גם התשובה היא סוג של שחזור. למרות החטאים העיונות והפשעים, עדיין קיימת בנו האפשרות, ברגע אחד של תשובה הרטה על העבר וקבלה לעתיד – לשחזר את העבר הזך והטהור ולהיפרד מכל היצרים שקנו להם שביתה ברנעי הולשה כאלו ואחרים (ר' דוד רמן הי"ו)

לבעל הטורים שרמוז הלויים גימטריא אדנו"ת באופן אחר, שר"ת "ככל אהיו הלויים" עולים ו. ודו"ק. (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

בדיה הן

אים ומתיאשים לגמרי, בזמן שאם היו ים שעברו בסך הכל על חומרא, לא היו ים.

, התפתחו גישות שפעלו כ'מכונת היתרים', חיבו את היתריהם אל מחוץ למסגרת כה. הללו הגמישו את ההלכה לפי מדותיהם שומעי לקחם ובהתאם ל'רוח הזמן', בלי קץ על מה אדני ההיתר הוטבעו.

כל זה, נוצר הכרח בדמות מאזנת שמחד יהו בצרכי עמך בית ישראל, ומאידך אמונה ההלכה הצרופה.

רבנו עובדיה יוסף זצ"ל ענה היטב על דעה זו. הוא היה הפוסק הנכון בזמן הנכון. שנות זו נכתבה על פי מה שכתב מרן הגר"מ ז"ל שליט"א במאמרו שהובא בספר "באור פני חיים" (לרבי דוד ברדא שליט"א), שהסיבה לדלי הגישות בין מרן לבן איש חי, נובע דלי הדורות. ע"ש).

עיקרון ה'כוחא דהיתרא', ראה מרן כמייחד פן כללי את מסורת הפסיקה הספרדית (אם-במובן שלא כל הפוסקים הספרדים היו ידש (רעיא מהימנא לפרשת פינחס, דף רמ"ה) ששורש המחלוקת בין בית שמאי לבית הלל נבע מכך שהלל הוא מצד הרחמים, שזו רת חסד, ואילו שמאי הוא מצד הדין, שזו רת גבורה. והביא את דברי מרן החיד"א טרס מסעות, כתב יד, ניו-יורק) שהספרדים ים במדת החסד, ולכן הם מקלים, ואילו וכנזים אחוזים במדת הגבורה, לפיכך הם ירים. וכנראה שאף נשמת מרן שורשה ת החסד והרחמים, ולכן היתה נטייתו להקל. צ שלבו היה רחום וחנון לכל אדם באופן א מגדר הרגיל. תנצב"ה.